

Výroční správa
za rok 2020

Green Foundation, nadácia
Sídlo: Búdková cesta 22, 811 04 Bratislava
IČO: 501 022 81
Registračné číslo: 203/Na-2002/1130
Správca: Mgr. Alexandra Korobova
E-mail: korobova.alexandra@braunholding.sk
www.greenfoundation.eu

OBSAH:

Vízia nadácie	3
Stručná história	4
Akadémia sociálnej ekonomiky	5
Vzdelávací program Roots&Shoots	6
Blumentálska parta	7
Nadačná vila Búdka 22	8
Prehľad príjmov podľa zdrojov a ich pôvodu	9
Prehľad výdajov	10
Ostatné	11

Prebiehajúca technologická revolúcia (tzv. štvrtá priemyslová) vytvára tlak na zavedené mechanizmy spravovania spoločností (hlavne v dôsledku vysokého napätia medzi tempom zavádzania nových technológií a schopností jedincov a inštitúcií na zmeny adekvátne reagovať a súčasne novými typmi nerovností daných prístupom k týmto technológiám). To celé na pozadí (o to ale s väčšou intenzitou v blízkej dobe) doprevádza narážanie na či už dokonca prekročenie limitov čerpania prírodných zdrojov prejavujúcich sa hlavne kolabujúcou biodiverzitou planéty a klimatickou zmenou. Súčasná spoločnosť sa tak dostáva do stavu väčšej a väčšej zraniteľnosti.

V minulosti priemyselnej revolúcie priniesli úplne novou dynamiku do spoločenských vzťahov a významným spôsobom zvyšovali kvalitu života jednotlivca. Turbulentné zmeny však doprevádza celá rada negatívnych dopadov spôsobených nepripravenosťou/nemožnosťou časti spoločnosti využiť zmeny vo svoj prospech. V tom sa súčasná zmena líši od predošlých. Teraz disponujeme vysokými štandardmi ochrany ľudských práv a právny a demokratický štát zaručuje dostatočné rámce účasti spoločnosti a jednotlivcov na správe vecí verejných, teda i smerovanie spoločnosti. Tu ale narážame v súčasnosti na zvyšujúcu sa mieru nedôvery spoločnosti voči svojim inštitúciám a sebe navzájom.

V dôsledku vyššie zmieneného je potreba predefinovať predstavu kvality života (a spôsoby jej naplňovania), vytvoriť kapacity pre zvládnutie zmeny (hlavne odborné, ale i politické a občianske) a vybaviť jedincov dostatočnými schopnosťami akcelerujúcimi zmenu pozitívne a aktívne zvládnuť vo svoj prospech. Je nutné predísť riziku „privatizácie“ zmeny novými centrami moci (technologickými a priemyslovými spoločnosťami) a v dôsledku tak rastu nerovností a novým „porazeným“. To sa podarí iba vďaka úzkej spolupráci všetkých zainteresovaných strán a hlavne zvýšenou demokratizáciou spoločnosti, dostatočne gramotnou sa so zmenami aktívne a zodpovedne vyrovnáť.

Vízia nadácie

Green Foundation ako silná nadácia so stredoeurópskym dopadom, prispievajúca spoločnosti v príprave na zvládnutie výrazných globálnych zmien spojených hlavne s nástupom nových

technológií a klimatické zmeny. Za tým účelom nadácia vytvára programy, ktoré sú schopné identifikovať a sledovať spoločenský a environmentálny dopad technológií a súčasne využiť ich potenciál v praxi, tak isto pripraviť spoločnosť na život s nimi.

Stručná história nadácie

Green Foundation bola založená 22.12.2015 s cieľom inštitucionalizovať dlhodobé filantropické aktivity jej zakladateľa, slovenského IT investora Borisa Zeleného. V tomto duchu nadácie v roku 2016- 2020 realizovala podporu drobných projektov tretích subjektov a niekoľko vlastných.

Na konci roka 2016 došlo k zmene vedenia nadácie a bol zahájený dvojročný proces redesignu nadačných aktivít. Prvým krokom bolo vytvorenie novej správnej rady, zloženej zo skúsených osobností z rôznych oborov so stredoeurópskym pôsobením (česko-rakúsko-slovenským). Vedľa zakladateľa a predsedu správnej rady Borisa Zeleného nimi sú: Ondřej Liška (riaditeľ nadácie Porticus pre strednú a východnú Európu, Blízky východ a severnú Afriku a bývalý minister školstva Českej republiky a predseda Strany zelených), Milan Lapin (profesor klimatológie na Univerzite Komenského), Martin Hausenblas (podnikateľ a filantrop, aktívny v oblasti vývoja a zavádzania autonómnej zdieľanej elektromobility a rozvoja Ústeckého kraja v Českej republike) a Ján Orlovský (riaditeľ Nadácie otvorenej spoločnosti).

Druhým krokom bolo postupné budovanie piatich navzájom prepojených nadačných programov, vychádzajúcich z nadačnej vízie: Vzdelávací program (environmentálna výchova a rozvoj mediálnej gramotnosti), Program rozvoja sociálnych inovácií (nástroj presadzovania overených inovatívnych postupov do systémovej roviny, riešiaci aktuálne spoločenské problémy), Future Urban Living (mestský rozvojový program vychádzajúci z projektu revitalizácie Kollárovhovho námestia), Attitude Tank (spoločenský dopad nových technológií) a nadačná vila Búdka 22 (hub sociálne a ekoinovačných inštitúcií). Programy sú vzájomne previazané, aby v duchu vyššie zmienenej misie bola nadácia schopná identifikovať témy (postojový tank), konkrétnymi nástrojmi napomôcť ich realizácii (sociálne inovácie a mestský program) a

súčasne na ne pripraviť nastupujúce generácie (vzdelávanie). To celé sa fyzicky zhmotňuje v nadačnej vile, ktorá vytvára unikátny širší ekosystém aktérov usilujúcich sa o pozitívny spoločenský dopad hlavne v oblasti spoločenských a environmentálnych inovácií.

V treťom kroku v roku 2020 došlo k dokončeniu upresnenia podôb a vyhodnoteniu fungovania jednotlivých programov a ich pilotných fáz, pričom tie následne dozneli zmien, o ktorých sa dočítate ďalej. Program Attitude Tank bol ukončený v roku 2018.

Akadémia sociálnej ekonomiky (ASE)

ASE je platforma organizácii (zachládajúcimi členmi sú Green Foundation, Nadácia Slovenskej sporiteľne a Slovenská sporiteľňa), ktorých cieľom je napomôcť rozvoju sociálneho podnikania na Slovensku. V roku 2018 boli spustené prípravy online vzdelávacieho prostredia, ktoré bolo spustené v marci 2020 na adrese <https://www.akademiase.sk/>. V priebehu roku sa postupne pridávali ďalšie nástroje (intenzívne workshopy, inkubátor a individuálne poradenstvo).

ASE sa stalo vyústením a zúžením aktivít nadácie na poli sociálnych inovácií a sociálnej ekonomiky. Ich cieľom je napomôcť neziskovým organizáciám, ale i iným subjektom rozvíjať svoj spoločenský dopad skrz podnikateľské činnosti, čím súčasne zvýši svoju samostatnosť na ďalších zdrojoch financovania. Predpokladom, s ktorým ASE pracuje, je, že práve v prostredí sociálnej ekonomiky postupne bude dochádzať k vzniku a rozvoju sociálnych inovácií, toľko potrebných pre riešenie celej rady spoločenských a environmentálnych problémov na Slovensku.

Behom roku 2020 využilo viac ako 200 organizácii a jednotlivcov online vzdelanie, cez 40 zástupcov organizácii sa zúčastnilo intenzívnych workshopov a cez 20 projektov prešlo inkubátorom. Cez 600 príjemcov potom získava pravidelné informácie zo sveta sociálnej ekonomiky na Slovensku, novinky z oblasti legislatívy a financovania, ale i príklady dobrej praxe a rozhovory s inšpiratívnymi ľuďmi.

Vzdelávací program Roots&Shoots

Kľúčovou aktivitou nadácie je príprava nastupujúcich generácii na zvládnutie spoločenských zmien, ktoré sú bez dostatočne gramotnej populácie schopné porozumieť novým technológiám, zodpovedne sa prejavujúcim voči životnému prostrediu a aktívne využívajúci demokratické nástroje priamej či nepriamej správy vecí verejných nezaobíde. Rôzne prieskumy postojov a chovania mladých ľudí na Slovensku ukazujú nezáujem o dianie v spoločnosti a o aktívne zapájanie sa do riešení spoločenských problémov. Súčasne vzdelávací systém vykazuje štrukturálne nedostatky v príprave mladých ľudí na svoje budúce povolanie a aktívny život v demokratickej spoločnosti. Za tým účelom si nadácia stanovila v oblasti vzdelávania cieľ vytvoriť plnohodnotnú metodiku neformálnej výchovy k trvale udržateľnému rozvoju na druhom stupni základných škôl a na stredných školách reagujúcich na aktuálne spoločenské problémy a v duchu súčasných výukových požiadaviek s realizáciou na celom Slovensku.

V roku 2020 nadácia ukončila záverečnú fázu testovania vzdelávacieho programu Roots&Shoots, ktorý implementuje na Slovensku metodiku globálneho programu vybudovaného Jane Goodall Institute a ktorý spočíva v pousilovaní zodpovednosti mladých ľudí za prostredie a komunity, v ktorých žijú. Vzdelávacej terminológii ide o kombináciu výchovy k trvale udržateľnému rozvoju (ak už ide o ich ľudskoprávny, environmentálny, sociálny, kultúrny či technologický aspekt) a výchovy k aktívnemu občianstvu, a to formou tzv. komunitného vzdelávania a vzdelávania orientovaného na mesto. Tento spôsob výchovy uprednostňuje formovanie akčných kompetencií žiakov na úkor frontálnej výchovy, čo je smer, ktorým sa bude (musí) uberať výchova v 21. storočí, kde znalosti prestávajú mať primárnu rolu a nastupujú hlavne kompetencie zvládnuť dynamicky meniace sa prostredie a súčasne prijať individuálnu zodpovednosť za stav seba/obce/krajiny/planéty.

V závere testovacej fáze bol zrealizovaný v spolupráci s prof. Činčerou z Masarykovej univerzity v Brne postojový výskum u absolventov programu a následne došlo k inovácií metodiky. Teraz bude program pripravený k rozšíreniu po celom Slovensku.

Blumentálska parta

projekt Blumentálska parta vychádza z programu Future Urban Living, ktorý nadväzuje na aktivity realizované v roku 2017 v rámci projektu revitalizácie Kollárovo námestia v Bratislave. Kollárovo námestie, centrálny bod v centre mesta, kde sa pretínajú hlavné osy pešej, automobilovej a hromadnej dopravy, bolo dlhodobo zanedbávané a súčasne bol nevyužitý potenciál inštitúcií na námestí pôsobiacich (hlavne vzdelávacích a kultúrnych). Súčasťou projektu revitalizácie bolo uvedenie námestia do dôstojného stavu (vyčistenie a oprava mobiliára a osvetlenia). Súčasne bol zrealizovaný v spolupráci s PDCS participatívny proces, ktorého cieľom bolo definovať nové funkcie námestia a prepojiť relevantné aktéri pre ich zaistenie a dlhodobú udržateľnosť. Kľúčové dve odporúčenia vznesené z participácie sa týkajú ukludnenia individuálnej automobilovej dopravy a kvality verejného priestoru na námestí.

V roku 2020 nadácia pokračovala v snahe presadiť odporúčanie, ktorá identifikovala participácia, a súčasne na polozenie základov v roku 2018 pre dlhodobý model aktívneho zapojenia sa aktérov do rozvoja okolia Kollárovo námestia a širšej zóny, tzv. Blumentálskej party. Blumentálska parta vznikla v polovici roku 2020 za účasti 10 zakladajúcich inštitúcií a organizácií z širšieho okolia Blumentálskeho kostola ako stredobodu zóny zastupujúcej súkromný, verejný a neziskový sektor.

Druhou polovicou roku 2020 tento prvý slovenský business development district využili na prípravu svojej činnosti. Bol vytvorený základný tím, zaistené financie na rok 2021 a pripravená komunikácia. Hlavná činnosť party smerom k systematickej premene verejných priestranstiev v zóne a ich lepšiemu využitiu pre spoločenské, kultúrne, podnikateľské a oddychové účely bude zahájená skraja roku 2021.

Viac o parte nájdete tu:
<https://blumentalskapartia.sk/>.

Nadačná vila Búdka 22

Búdka 22 je fyzickým zhmotnením nadačných programov v priestore Bratislavy a jej okolia. Vytvára komunitu spriaznených organizácii a jednotlivcov, ktorý sa venujú hlavne sociálnym a environmentálnym inováciám. Búdka 22 vytvára priestor pre činnosť týchto subjektov, ich vzájomnou spoluprácou a pôsobením na verejnosť. Búdka 22 súčasne slúži ako príklad environmentálne šetrného domu s využitím bežne dostupných (t. j. i finančne) postupov. Jej rekonštrukcia prebehla v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky (využitie odpadových materiálov ako suroviny, certifikovaných materiálov bez chemických látok, dôraz na obnovu pôvodných zariadení a až v krajnom prípade kúpe nových) a funguje na princípe zero waste (teda v snahe predchádzať vzniku odpadu).

Búdka 22 slúži svojmu novému účelu od decembra 2017. Dom dnes naplno slúži zhruba 40 obyvateľom.

Viac o Búdke nájdete tu: <https://budka22.eu/>.

Prehľad príjmov podľa zdrojov a ich pôvodu v roku 2020

Zdroje príjmov:

- Prijaté príspevky od iných organizácií	10 115,20 Eur
- Prijaté príspevky od fyzických osôb	64.866,55 Eur
- Príspevky z podielu zaplatenej dane	471,54 Eur
- Výnosy z predaja DHM	354,00 Eur
- Výnosy z predaja služieb	4 999,50 Eur
- Dotácie	24 740,00 Eur
Celkom	105.546,79 Eur

Prehľad príjmov v roku 2020 (nad 331,- EUR)

Prijaté príspevky/dary od iných organizácií:

- Reinho a.s.	10.000,00 Eur
Celkom	10.000,00 Eur

Prijaté príspevky z verejných zdrojov (dotácie):

- Slovenská agentúra životného prostredia	6.500,00 Eur
- Grant ERASMUS +	18.240,00 Eur
Celkom	24.740,00 Eur

Prijaté príspevky/dary od fyzických osôb:

- príspevky od zakladateľa nadácie	54.566,55 Eur
- príspevok - Michaela Ikrenyi Lazarová	10.000,00 Eur
Celkom	64.566,55 Eur

Nadácia v decembri 2020 prijala finančný dar od spoločnosti SWAN MOBILE a.s. vo výške 20 000 Eur. Dar je určený na presne stanovený účel a to vzdelávací program Roots & Shoots na rok 2021, v ktorom sa tieto finančné prostriedky premietnu vo výnosoch Nadácie.

Prehľad nákladov v roku 2020

Celkové náklady nadácie:

- Náklady na príspevky iným ÚJ	5.800,00 EUR
- Náklady na činnosť nadácie	72.363,39 EUR
- Náklady na správu nadácie	21.554,70 EUR
Celkom	99.718,09 EUR

Náklady na právu nadácie:

- Ekonomická agenda	3.670,06 EUR
- Hrubé mzdy /správca	13.050,82 EUR
- SP, ZP /správca	4.593,81 EUR
- Zákonné sociálne náklady	240,01 EUR
Celkom	21.554,70 EUR

Ostatné

Zmeny vykonané v nadačnej listine a v zložení orgánov:

- Nadácia počas roku 2020 urobila zmenu správcu z Matúša Stračiaka na Alexandru Korobovú v nadačnej listine a v zložení orgánov.

Nádacia GreenFoundation spolu s Braun Holding s.r.o. založila dňa 22.12.2020 záujmové združenie právnických osôb s názvom Zelená Aliancia so sídlom Landererova 6,811 09 Bratislava,
IČO : 53524080

Prehľad o činnosti nadačných fondov:

- Nadácia počas roku 2020 nezriadila a ani neviedla žiadne nadačné fondy.